

Kunstbeurs zonder witte hokjes

Een kapsalon, een wellness-centrum en schilderijen van een fictieve kunstenaar. De kunstbeurs Poppositions profileert zich meer dan ooit als het alternatieve broertje van Art Brussels.

THOMAS PEETERS

Morgen begint Art Brussels, maar kunstliefhebbers kunnen hun portemonnee ook bovenhalen op Poppositions, de laatste overgebleven tegenwoeter van Art Brussels. Vorig jaar waren ze nog met vier, de kleine broertjes van de moeder van de hedendaagse kunstbeursen in België. Off Course en Yia zijn gestopt of ingekrompen en Independent verhuisde naar november.

Is Brussel, ondanks zijn reputatie van kunstmagneet van de Benelux, toch te klein voor vijf beursen in hetzelfde weekend? Organisator Amélie Quillet denkt van niet. 'Publiek vinden is het probleem niet. Art Brussels brengt veel volk en positieve energie naar de stad, daar profiteren wij ook van. Alleen wordt het hoge standgeld voor veel galeries stilaan een probleem. Ik kan niet voor onze kleinere concurrenten spreken, maar op Art Brussels of Independent moeten galeriehouders flink betalen om er te mogen staan. Bij ons is de instapdrempel zeer laag: tussen 500 en 1.500 euro.'

De gratis beurs is aan zijn zevende editie toe. Elk jaar wordt een andere locatie in Brussel gekozen. Dit jaar is dat het oude atelier van hoedenmaker Christophe Coppens in de Dansaertwijk. Coppens ging in 2012 failliet. Sindsdien wordt het pand occasioneel verhuurd voor evenementen.

Hier en daar is het oude pakhuys, dat vroeger als bananenopslagplaats diende, wat aan het afbrokkelen. Het is de gepaste locatie voor een kunstbeurs die zichzelf profileert als tegenhanger van de mainstream kunstwereld. Curator Nikolaas Johannes Lekkerkerk: 'Dit gebouw is een mooi voorbeeld van een kapitalistische ruïne, een relict van een voormalige glorie die niet hoog is gehouden.'

Systeemkritisch

De Nederlander cureert Poppositions voor het tweede jaar op rij. Een curator, zoals in een museum of een biënnale dus. Lekkerkerk selecteerde 29 commerciële en niet-commerciële galeries uit 16 landen rond één centraal thema, 'In Watermelon Sugar'. De titel werd ontleend aan de gelijknamige roman van Richard Brautigan uit het revolutiejaar 1968, over een gemeenschap die voorwerpen en gereedschap vervaardigt uit watermeloenzuiker. In de ondertitel van Poppositions wordt dat 'De ruïnes van het kapitalisme en nieuwe imaginaire horizonten.'

Klinkt zwaar op de hand en behoorlijk links. Voor Lekkerkerk is het echter zonnepklaar dat kunst systeemkritisch moet zijn. 'Ik ontmoet steeds meer kunstenaars die redeneren: 'Niet meer met ons. We

De bezoeker stapt tijdens zijn parcours van de ene in de andere fictieve wereld. © SASKIA VANDERSTICHELE

laten ons niets meer aanpraten door de neoliberale mens.' Ze hebben het gehad met een kunstvatting als l'art pour l'art, of kunst als materiaalstudie, en zien zichzelf als ideologisch gewortelde bruggenbouwers. Ze willen verhalen vertellen, mensen doen nadenken en fictieve werelden bouwen.'

Elke galerie mocht één kunstenaar kiezen. Het resultaat is 29 solotentoonstellingen gespreid over vier verdiepingen en samengevoegd tot één tentoonstelling met kunstwerken die vragen stellen bij het verwoestende effect van het kapitalisme op de natuur.

Geen witte hokjes op Poppositions dus. Daarin onderscheidt de tegenwoeter zich van de klassieke

beursen met hun brave opdeling in white booths per deelnemer.

Zieke wereld

Het is de bedoeling dat de bezoeker tijdens zijn parcours van de ene in de andere fictieve wereld stapt. De eerste stand waar we samen met de curator halt houden is een nagebouwd wellnesscentrum van een kunstenaarscollectief uit Antwerpen. Er staan geen massagetafel of jacuzzi, maar we kunnen wel porseleinen schelpen en bronwater kopen. 'Het is een omgedraaid wellnesscentrum', vertelt kunstenaar Katinka de Jonge: 'Wellness wordt gezien als een manier van de mens om naar zichzelf te kijken: ik ben ziek en ik moet naar een wellness-

De kunstenaars zien zichzelf als ideologisch gewortelde bruggenbouwers. Ze willen mensen doen nadenken en fictieve werelden bouwen.

CURATOR POPPOSITIONS
NIEKOLAAS JOHANNES
LEKKERKERK

centrum om me beter te voelen. Wij maken de omgekeerde beweging en vragen de mensen om naar buiten te kijken: hoe kan ik me goed blijven voelen als de wereld ziek is?'

Centraal op het gelijkvloers staat een installatie die het midden lijkt te houden tussen een fietsatelier en een vintagekledingzaak. Het blijkt een kapsalon. Klanten van de handelszaak kunnen achterover leunen in ligstoelen naast mannequins die deels gehuld zijn in kledingstukken uit de garderobe van de kunstenaar. De kledingstukken zijn te koop. Kunstenaar Mat Do stelt één eis aan zijn klanten: wie geknipt wil worden, moet zich tijdens zijn kapbeurt onderwerpen aan een kritisch interview over kapitalisme en milieu.

Billytown biedt dan weer werken uit bijenwas van de fictieve kunstenaar Prosper Desmet aan. Zijn voorname is afgeleid van het Engelse woord prosperous: fortuinlijk of welvarend. Een al even fortuinlijke knipoo naar de kunstmarkt, die volgens curator Lekkerkerk niet representatief is voor de echte kunstwereld. 'De realiteit van kunstenaars is er eentje van precariteit, van financiële instabiliteit. De kunstmarkt daarentegen is een verstikkend vacuüm, een fictie die in stand moet worden gehouden.'

Poppositions, vandaag tot zondag in het voormalige atelier van Christophe Coppens in Brussel.
www.poppositions.com

De werken willen vragen doen oproepen over de natuur.

© SASKIA VANDERSTICHELE